

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยของหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้เขียน : นายเกษม สุธรรมวิจิตร

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)

ปี : 2544

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยของหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยของหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยของหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ หัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นลูกค้ำ จำนวนแรงงานในครัวเรือน จำนวนเนื้อที่การผลิต จำนวนหนี้เงินกู้ จำนวนรายได้ การมีสิทธิเข้าร่วมโครงการ และการตัดสินใจใช้สิทธิ 2. แบบวัดทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย และ 3. คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation)

(2)

ผลการศึกษามีดังนี้ คือ

1. หัวหน้ากลุ่มลูกค้าในกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 90.5 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 52.97 ปี ร้อยละ 83.5 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีระยะเวลาการเป็นลูกค้าเฉลี่ย 12.31 ปี มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.3 คน มีเนื้อที่การผลิตเฉลี่ย 23.92 ไร่ มีหนี้เงินกู้เฉลี่ย 42,693.00 บาท มีรายได้เฉลี่ย 38,685.00 บาทต่อปี ร้อยละ 86.5 มีสิทธิเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ โดยร้อยละ 57.8 ของผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ ตัดสินใจเลือกพักชำระหนี้ และร้อยละ 45.0 ของผู้เลือกพักชำระหนี้ให้เหตุผลว่า ต้องการนำเงินไปใช้จ่ายและลงทุนในครอบครัว

2. หัวหน้ากลุ่มลูกค้ามีทัศนคติที่ดีต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีทัศนคติที่ดีที่สุด (ค่าเฉลี่ยสูงสุด) ในข้อที่ว่า โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้จะช่วยเกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น รองลงมา คือ การปฏิบัติตามเงื่อนไขที่โครงการกำหนดจะทำให้เกษตรกรมีโอกาสลืมตาอ้าปากและฟื้นตัวได้นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างโดยทั่วไปยังเห็นว่า การลดภาระหนี้โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้เพียง 3 % นั้นน้อยเกินไป (ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด)

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของหัวหน้ากลุ่มลูกค้าต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย คือ เพศ ระดับการศึกษา จำนวนเนื้อที่การผลิต การมีสิทธิเข้าร่วมโครงการ และการตัดสินใจใช้สิทธิ กล่าวคือ หัวหน้ากลุ่มลูกค้าเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าเพศชาย ผู้มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ผู้ที่มีจำนวนเนื้อที่การผลิตน้อยกว่ามีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าผู้ที่มีเนื้อที่การผลิตมากกว่า ผู้ที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าผู้ไม่มีสิทธิและผู้ตัดสินใจเลือกพักชำระหนี้มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าผู้เลือกลดภาระหนี้

4. จากการตอบคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของโครงการ หัวหน้ากลุ่มลูกค้ารายงานว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ เรื่องราคาผลผลิตตกต่ำอาจทำให้การฟื้นฟูอาชีพไม่สามารถทำได้ตามแผน (ความถี่สูงสุด) รองลงมา คือ ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูง การสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากรัฐบาลอาจไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรและเกษตรกรที่

(3)

พักชำระหนี้อาจนำเงินไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเพราะไม่ต้องใช้หนี้ ตามลำดับ ในส่วนของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ หัวหน้ากลุ่มเสนอมากที่สุดว่ารัฐบาลควรประกันราคาสินค้าราคาทางการเกษตร (ความถี่สูงที่สุด) รองลงมาคือ ควรจัดงบประมาณด้านปัจจัยการผลิต ควรอบรมด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรและควรสำรวจปัญหาและความต้องการของเกษตรกรเพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือให้ตรงกับความต้องการ ตามลำดับ

ผลการศึกษาค้างนี้ ทำให้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1. รัฐบาลควรสนับสนุนโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง 2. รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตร โดยการประกันหรือพยุงราคาสินค้าทางการเกษตรรวมทั้งจัดหาตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลิตผลได้ในราคาที่เป็นธรรม 3. ควรมีการติดตามดูแลเกษตรกรภายหลังจากได้รับการพักชำระหนี้หรือลดภาระหนี้โดยจัดให้มีการฝึกอบรม และให้ความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ และการออมเงิน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกร 4. ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแผนฟื้นฟูการประกอบอาชีพให้ทันเวลาและตรงกับความต้องการของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5. ควรมีการประเมินคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของเกษตรกร รวมทั้งความสามารถในการชำระหนี้เมื่อสิ้นสุดโครงการเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการ

การปรับปรุงในเรื่องดังกล่าว น่าจะทำให้เกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการมีทัศนคติที่ดี และปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการด้วยความเต็มใจ